

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

P 1 4 3 A 1 0 1 1 2

ZIMSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

Interpretacija poljubnega (odломka) umetnostnega besedila

Ponedeljek, 2. februar 2015 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani, na ocenjevalna obrazca in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje dva odlomka z navodili za pisanje interpretacije. Napišite samo eno interpretacijo, vodeno (1.) ali samostojno (2.). Interpretacija naj obsega najmanj 400 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30.

V preglednici zaznamujte izbrano interpretacijo z "x".

1.	2.

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite skladno s slovničnimi in pravopisnimi pravili, čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljiva interpretacija bo ocenjena z 0 točkami. Osnutek interpretacije, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

1. Vodena interpretacija

Josip Jurčič: SOSEDOV SIN (odlomek)

OČETOV POGLED

Franica vstane in stopi predenj, povzdigne proseče oči k očetu, pa videč, da je njegov pogled oster, strog in jezen, povesi jih koj.

»Poklekni!«

Deklica pada na kolena ter se spusti v glasen jok.

»Kdo sem jaz?«

Smrekar mora svoje vprašanje ponoviti, preden hči jokaje s slabim glasom odgovori:

»Moj oče.«

»Moli mi deset božjih zapovedi!«

Hči začne božje zapovedi praviti, ali pride komaj do druge in dalje ne more, beseda ji zastaja v grlu. Oče menda to vidi in reče:

»Kaj uči četrta zapoved?«

»Spoštuj očeta in mater ...«

»Prav ... Da boš dolgo živelja in da se ti bo dobro godilo na zemlji. Ali ti mene spoštuješ?«

»Spoštujem.«

»In me slepiš! Jaz menim, da si dobra, pametna hči, a ti za meno natihoma zveze sklepaš z beračem, s sinom tega človeka, ki veš, da ga jaz videti ne morem. Kaj je to? Kaj bo iz tega! Drugega nima nego sam sebe in svoj prazni žep, pa se ti meniš že njim! Kaj imaš že njim?«

»Pregrešnega nisem imela nikdar nič že njim,« odgovori dekle.

»Kaj? Pregrešnega nič! Deklina, ko bi to tvoj oče slišal ali mislil, potlej bi drugače govoril s teboj. Pregrešnega! Potlej pa pojdi, kakor je svet dolg in širok, očeta in matere iskat, v tej hiši bi ga ne imela več, ako bi to, še to prišlo! Veš, kaj govorim?«

Deklica hoče s tal vstatи.

»Kleči!« zagrmi oče. »Obljubi mi, da se ne boš od danes, od te ure več pečala že njim, da že njim tudi govorila ne boš!«

Hči se hoče okleniti očetovih kolen, ali on odstopi in reče: »Obljubi!«

»Obetam,« spregovori ona.

(Vir: Josip Jurčič: Sosedov sin. Ljubljana: Prešernova družba, 2000. 84–85.)

NAVODILA

- Opredelite odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite.
- Razložite očetovo zahtevo: Kaj hoče doseči? Zakaj? S čim utemelji svoje prepričanje, da ga mora hči ubogati? V razlagi citirajte poved, s katero svojo zahtevo najbolj neposredno izrazi.
- Povzemite ugotovitve in ocenite očetova stališča. Ob primeru iz življenja presodite, kakšna je današnja družinska vzgoja.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost.

2. Samostojna interpretacija

Igor Karlovšek: GIMNAZIJEC (odlomek)

- Polona me ima rada.
- Pha, kaj pa otrok ve o ljubezni?!
- Ženska je zabliskala po meni, kot bi me spet zagledala golega ob Poloni.
- Ne smeta in ne moreta ji preprečiti, da bi se dobivala z menoj. Potrebuje me.
- Nadaljeval sem, čeprav je Sotlarjeva zavila z očmi proti nebu, kakor bi rotila tistega najvišjega, naj je ne skuša tako hudo.
- Prosim te, Marta.
- Končno jo je mož potegnil proti sebi, da se nama je pridružila za mizo.
- Njena matematika je še vedno zelo šibka in potrebno bo veliko vaj, da bo popolnoma obvladala snov prvih dveh letnikov.
- Ti si jo učil, a ne? je preveril oče.
- Ja, ampak matematika ni največji problem, naučila se bo, če ne boste silili vanjo in ji preprečevali, da bi se zbrala. Jaz sem njena največja težava. Nimam doma, izrečen mi je bil vzgojni ukrep, tako da sem v Prevzgojnem domu Radeče. Zaprt sem, prostega časa sploh nimam. Samo v šolo v Celje smem. Polona bi rada živila kot normalna sedemnajstletnica, kar pa ne bo mogoče, če mi ne dovolita, da po šoli prihaja k vam domov.
- Nobene kurbarije ne bom dovolila ne gledala pod domačo streho!
- Sotlarjeva je kar planila po meni.
- Raje vidite, da se Polona sploh ne vrne domov?
- Jeza je bruhnila skozi stisnjene zobe.
- Fant, ne bodi nesramen. Se bomo že pomenili.
- Ne, ne in ne! Ne bom pristala na kaj takšnega! Nikoli!
- Mož je ob izbruhih histerične žene vidno trpel, vendar se pred menoj ni hotel docela sporeči z njo.
- Skušal sem mu olajšati položaj in sem vstal.
- Iz žepa sem potegnil listek z Metkino telefonsko številko in ga položil na mizo.
- Polonina številka.
- Pri vratih me je Sotlar poklical nazaj.
- Počakaj, počakaj ...
- S koraki, težkimi dvesto ton, se mi je približal in mi položil roko na rame.
- Ne prelagaj takšnega bremena na naju. Poglej, pred nekaj dnevi nisva niti vedela, da obstajaš, danes pa naj bi te že kar sprejela za zeta. Ne gre tako hitro.

(Vir: Igor Karlovšek: Gimnazijec. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2004. 266–267.)

NAVODILA

Opredelite odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite. Izberite problem oziroma prvino odlomka in ga/jo razložite. **Razlago utemeljite** s primerom iz odlomka. **Povzemite ugotovitve** in **napišite svoje mnenje** o problemu oziroma prvini v odlomku ter na splošno. **Mnenje utemeljite** s primerom iz lastnih ali tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila. Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte pravopisna in slovnična pravila ter slogovno ustreznost. Interpretacijo lahko tudi izvirno naslovite.

P 1 4 3 A 1 0 1 1 2 0 5

5/8

P 1 4 3 A 1 0 1 1 2 0 6

P 1 4 3 A 1 0 1 1 2 0 7

7/8

Prazna stran